

[Accueil](#)[Revenir à l'accueil](#)[Collection](#)[Mythologiae libri decem, Francfort, André Wechel, 1581](#)[Collection](#)[Mythologia, Francfort, 1581 - Livre IX](#)[Item](#)[Mythologia, Francfort, 1581 - IX, 14 : De Harmonia & Cadmo](#)

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre X

Ce document a pour résumé :

[Mythologia, Francfort, 1581 - X \[137\] : De Harmonia & Cadmo](#)

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre IX

Ce document est une version augmentée de :

[Mythologia, Venise, 1567 - IX, 14 : De Harmonia & Cadmo](#)

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre IX

[Mythologie, Paris, 1627 - IX, 15 : De Harmonie, & de Cadmus](#) est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre IX

[Mythologie, Lyon, 1612 - IX, 14 : De Harmonie & Cadme](#) est une traduction de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la noticeÉquipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution – Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Présentation du document

PublicationFrancfort, André Wechel, 1581

ExemplaireRegensburg (Allemagne), Staatliche Bibliothek, 999/Hist.pol.1307

Formatin-8

langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Paginationp. 1007-1011

Des dieux, des monstres et des humains

Entités mythologiques, historiques et religieuses

- [Cadmus](#)
- [Harmonie](#)

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 28/12/2018 Dernière modification le 25/11/2024

ab aquila raptus in cœlum fuisse propter perspicacitatem: atq; ab ipso Ioue aquila, quòd adiutor sit Deus ad sapientiam. sic igitur cum dicerent viros bonos, & prudentes, & integerrimos poetæ diuinam bonitatem ad se rapere, fabulam de Ganymede finxerunt, quare vtilius nos ad diuina transtulerunt sapientes, quàm diuina ad nos deduxissent. At de Ganymede satis, nunc de Harmonia dicamus.

De Harmonia & Cadmo. CAP. XIII.

HARMONIA verò quibus orta sit, non parua est dubitatio: siquidē Diodorus lib. 7. illam Electræ & Iouis filiam fuisse inquit. At Hesiodus in Theogonia illā ex adultetio Martis & Veneris natam fuisse memorat in his:

αὐτὰρ Ἄρηϊ
ῥποτόρῳ κυδίρῃα φέρου καὶ δαίμοι ἱρικτιν
ἔφρατ, εἴτ' ἀνδρῶν πικινὰς κλαίεσσι φάλαγγας,
ὅς πελέμῳ κρούεντι, σὺν Ἄρηϊ πῶλε πέρθω
Ἄρμονίῳ δ', ἡὲ κάδμοι ὑπὲρ θυμοσὶν ἄκοιτιν.

*Marti clypeos atq; arma secanti
Alma Venus peperit Pallorem, & naq; Timorem,
Qui dare terga viriūm armatas iussere phalangas
In bello tristi: quam Cadmus duxit, at inde
Harmoniam peperit Marti Cytherea decoram.*

Hæc igitur vbi adoleuisset, Cadmo Thebanorum Regi viro sanè præclaro, & ob multas difficultates, quas superauit, illustri, à Ioue in matrimonium data fuit, de quo hæc pauca, ex ijs multis, quæ de illo memorantur, colligere placuit. Aiunt dona data esse sponsæ à Dijs per nuptias, cum Ceres frumenti fructum largita sit, Mercurius lyram, Pallas monile & pepulum & tibias, Electra facta magnæ Martis & cymbala & tympana, in quibus nuptijs Apollo cum cithara cecinit, Musæ tibias instarunt, ac Dij reliqui multa dona sua dederunt. Hic, vbi Iupiter Europam suam sororem rapuisset, è qua in Cretam deportata Sarpedonem, & Minoem, & Rhadamanthum suscepit, iussus est ab Agenore patre sororem inuenire, neque prius redire domum, quàm illam secum adduceret. Atqui cum multas regiones peragrasset, neque tamen illam inuenisset, post mortem Telaphassæ matris Delphos de Europa sciscitaturus oraculum adiuit: cui responsum est, nihil curiosius de

Europa esse querendum, sed urbem ibi condere oportere, ubi bos defessa humi procubisset, quam habuisset vicem ducem. Hic igitur per agrum Phocensium iter faciens bouem ex armento Pelagontis obuiam habuit, quæ Bœotia peragrata ubi conditæ fuerunt Thebæ humi procubuit. Tum bouem Palladi maectaturus socios aquarum ad Dirccen fontem misit: cum verò ibi draco natus è Marte fontem seruariet, Seriphum & Dæleontem Cadmi amicos interemit: tum ipse Cadmus eò profectus ad fontem draconem trucidauit. Fabulati sunt quidam, inter quos fuit Archelaus lib. 9. de fluminibus, Cadmum post cæsum draconem inuenisse aquam ob timorem serpentis propter veneno infectam, quate regionem lustrauisse dum fontem quæteret. ubi ad antrum Corcyræum peruenisset, dicitur factum esse Palladis consilio vt pedem in limo impresserit, vnde fluius scaturit, quæ post bouem immolatum, Pedem Cadmi nominarunt. At vero coactus est Cadmus eius dentes exertos serere, quod fecit consilio Mineræ, è quibus nati sunt armati homines, qui erant cum illo pro patre pugnatari: sed Cadmus lapidem, quæ à Minerua acceperat, inter illos iaciens, omne certamen à se inter illos diuertit, atque omnes inunus vulneribus nationum armorum se vicissim confecerunt. Illa de causa coactus fuit Cadmus mercenarius annum Marti seruire, qui annus eius temporis octo ex his nostris annis constabat. Post id tempus fabulantur Mineruam regiam Cadmi multis ornamentis præclare comparasse, cui Iupiter etiam Martis filiam & Veneris dedit in matrimonium Harmoniam, ad quas nuptias Dij omnes relicto cælo dicuntur aduentasse: quo tempore fama est inter alia præclara Deorum munera pepulum & monile admirabilis pulchritudinis, quod fuit Vulcani opus, à Cadmo donatum fuisse sponsæ. Cadmus ex illa suscepit postea Ito, Semelen, Agauen, Autonoen, & Polydorum. Scriptum reliquit Pherecydes præterea Harmonix Martisque filias fuisse Amazonas, vt testatur Apollonius etiam libro secundo Argonauticonum:

ὡ γὰρ ἂ μαζοτιδες μάλ' ἱππῆες, ἐδὲ θίμους
 τί ποτε πρὸ ἰονεοῖαντιον ἀμφὶ τὸ μόντο
 ἀλλ' ὕβρις συνέτασα, καὶ ἄριστ' ἔργα μίμηλι.
 δὴ γὰρ καὶ γένετο ἔσπε ἄριστος Ἀρμονίης τε
 Νύμφης, ἢ τ' ἄρτι φιλοπῆλῆμευ τίχε κύραε.

3ed

*Sed neque Amazonsides faciles, nec iura colentes,
Hinc tenuere procul Diantia protinui arma.
His bellum cordi fuit, his & praelia Martis.
Iure quidē: Harmonia quod Nympha et Marte feruntur
Patre sata: hac peperit Manoria pignora patri.*

Cadmus post multas filiarum nepotumque suorum calamitates subrogato in regnum Pentheo, Agaves & Echionis filio, relicta Thebis ad Enchelienses cum Harmonia coniuge commigravit. Illi cum ab Illyriis bello infestarentur, responsum tulerunt futuram penes ipsos victoriam, si Cadmum & Harmoniam duces haberent: nam Cadmus & Harmonia apud Drilonis ripas habitabant, qui Illyrios à Liburnis determinat, ut scripsit in his Mettodoros in commentario de consuetudine: ἀρίλων δὲ καὶ Νάρων ποταμοὶ Ἰλλυρίων οἱ διαχωρίζουσι τοὺς Ἰλλυρίους καὶ Λιβυρνοὺς, ἰταῦν δὲ χωρὶς φησὶν ὁ Κάδμος καὶ ἡ Ἀρμονία οἱ καὶ εἰς ὄψας ματαχλήωντες. Sunt autem Drilo & Naro Illyriorum flumē, qui Illyrios Liburnosque determinant. Hoc in loco Cadmus & Harmonia habitaverunt illi, qui sunt in angues conversi. Qui oraculi auctoritatem secuti eos duces illius expeditionis aduersus Illyrios deligunt. Sic igitur Cadmus Illyriorum regno potitus aliquādiu feliciter egit, deinde paulo post in draconē & ipse & vxor mutati apud oppidum Illyrij Eneleas nomine, dicuntur à Ioue in campos Eiytiōs demissi fuisse. de qua mutatione, quod apud Illyrios contigerit, ita meminit Dionysius in libro de situ Orbis:

*ἐπὶ δ' ἄπειτον ὄλεον ἄγασσε
Ἰλλυρικῶν περὶ χερσασίλιασι περὶ ἀχοὶ κολώνησ,
ἑρείων τ' ἠλιβάτων, τὰ κερσύνια κικλήσκουσι.
καί τιν' ἂν περὶ κόλπῳ ἰδοὶε ἱρικυδία τύμβον,
τύμβον, ὃν Ἀρμονίησ Κάδμοιο τὸ φῆματ' ἰνίσπει.
καὶ οὐ γὰρ οἰοῦσιν ὄφιν ὄφιν δὲ μάστιγας ἠμάξαντο,
ἐκπότε' ἀπ' ἰσμίνῳ λιπερὸν ματὰ γῆρας ἴκοντο.*

ingentia pondera voluens

*Illyricis terris deuoluitur usque Colonom,
Collesque apricos, quos alta Cerzunia dicunt.
His celebrem tumulum terris, antrumque videbitis
Antrum, quod Cadmus dixerunt, Harmonia que.
Namque hic serpentes atris facti esse feruntur,
Vt texere caput canis, turpique senectia.*

Sic Nicander in Theriacis:

ἰρίθ' ἰν' ἰθέρη· ἰ δρίλων καὶ Νάρωτες ὄχη,

Σιδωνί καὶ μοιο θεμέλιον ἄρμονίης τι·

ἴθρα δ' οὐκ ἀποσλήτη τομὸς εἰρήνης ἰδράκοντα.

Itaque hanc Drilon aluit, & Nationis Unda:

Sidonij Cadmi monumentum hoc, Harmonia sequit:

Hic duas terribiles fremuerunt nempe dracones.

¶ Atq; tot de Cadmo & Harmonia fabulosè dicta fuerunt,

Maior harum rerum gestarum pars ad historiam transferenda est: non enim à tauto Europa asportata fuit in Cretam, sed nauigio quodam Cretenses illam rapientes è Phœnicia in partem deportarunt. Cùm verò illi nauigio esset præfectus Taurus quidam Gnosius, qui illam rapuit è Sarapia Phœnicia ciuitate, quæ sita fuit inter Sidonem & Tyrum, locus datus est fabulae, quòd rapta fuit, & à Tauto in Cretam deportata, ut scripsit Echiemenes in rebus Cretensibus. Quòd missus ad Europam quærendam Cadmus draconem ad fontem Dirces occidisset, illud quidem fabulosum esse dixerunt, sed aiunt latronem ab ipso Cadmo caesum, qui peregrinis in iis locis insidiaretur, & iam nonnullos è Cadmi sociis ceciderat. Dicitur eius draconis dentes seminasse, cùm asseclæ & socij illius latronis duce caelo dissipati sint. Nihil autem horum factum est sine Minervæ consilio, quia cùm omnibus in rebus, tum in militaribus præcipuè necessaria est hominis prudentia, & Dei optimi auxilium. Quòd autem lapidem inter natos homines armatos iecerit, quare inter illos bellum exortum est, futuras contentiones Thebanorum significat, post Thebarum mœnia ædificata: nam eius vrbis imperium magnum bellum inter Thebanos postea excitauit: præter illud quòd leues iniuriæ solent aliquando excitare magna bellorum incendia. Harmonia dicta est Veneris & Martis filia, quoniam vis musicæ non solum erigit animos iacentes, & calamitatum miseriarumque humanarum cumulis oppressor: suauitateq; quadam perfundit, sed etiam ad bellum viriles animos inflammat, cùm musica multæ nationes ante bellum vsæ sint, atque nunc etiam nonnullus est vsus musicorum instrumentorum, quibus milites ad prælium incitentur. Hæc causa fuit cur his parentibus Harmonia nata dicatur. Qui Electræ & Iouis filiam crediderunt, Harmoniam esse putarunt eam, quam Pythagorici in motibus

motibus sphaerarum, corporumque caelestium fieri crediderunt. quod autem ad mores pertinet, significabant antiqui, dum sumus in hac miserissima vita omnium laborum ac molestiarum plenissima, fortitudine & prudentia uti oportere, quod omnium humanarum actionum statutus est finis, neque unquam Deus viris bonis & fortibus solet deesse, cum senem Cadmum & Harmoniam Iupiter post omnes molestias ad Elysijs campos demiserit. At nunc de Mida dicamus.

De Mida. CAP. XV.

FVIT autem Midas Phrygiae Rex Gordiae filius, qui omnium Regum suae tempestatis fuit ditissimus. Fabulantur ad hunc aliquando Silenum Bacchi comitem captivum ob ebrietatem, cum iter facere cum Baccho non potuisset, adductum fuisse: quem ille perhumaniter tractavit. Tum Bacchus ad eum requirendum reversus, cognita Midae liberalitate & humanitate ab incolis eius regionis, ipse etiam hospes ad Midam proficiscitur, a quo perbenigne acceptus illi proposuit ut quidquid optaret, expeteret, quod esset statim voti compos futurus. At Midas pro dementia, quae sollicitat animos mortaliu[m], summam felicitatem ratus in multis possidendis, expetiuit ut quidquid contingeret continuo aurum fieret: quam fabulam explicavit Ovidius libro undecimo Metamorph. Cum postea cibaria etiam, quibus vesceretur, contacta repente fierent aurea, poenitentia captus est suae petitionis: atque nisi Deus fuisset illi benignus ea molestia subleuando, omnino inedia mori necesse fuisset. Orauit igitur eundem Deum cum satis aptas poenas suae stultitiae dedisset, ut hoc munus auferret. quem aiunt quidam illa de causa inedia mortuum esse: at alij dicunt, quod Bacchus respondit illud futurum, si se in Pactolo flumine lauisset; quare lotus ibi illa molestia liberatus est, ad fluvium ex illo tempore aureis arenis fluere coepit: quod ita testatur Ovidius:

*Rex iussa succedit aqua, vis aurea tinxit
Flumen, & humano de corpore cessit in antrum.
Nunc quoque iam veteris percepto semine Vena
Arua rigent auro madidus pallentia glebis.
Ille perosus opes, sylvaque & rura colebat,
Panaeque montanis habitantem semper in antri.*